

Najbolj pogoste težave na čustvenem in vedenjskem področju predšolskih otrok

Predavateljica je poudarila, da ti otroci zahtevajo več energije in razumevanja. Predavateljica dela v šolah in je ugotovila, da je med njimi veliko nadarjenih, ki so bili spregledani ali skriti. Nemirni in hiperaktivni otroci velikokrat kasneje zaidejo v delikventno vedenje. Med njimi je veliko otrok s posebnimi potrebami, ki so obravnavani v razvojih ambulantah.

Vzgojni dejavniki, ki vplivajo na razvoj čustvenih in vedenjskih težav so: pretirano zaščitništvo, avtoritarna vzgoja, smrt v družini, konflikti v družini, ignoriranje otroka, da ni slišan, opažen in usmerjen, ločevanje staršev. Otrok se mora skozi razvoj soočiti z odložitvijo in frustracijo. Upoštevati je potrebno različne dejavnike in interakcijo med njimi.

Znaki neustreznega prilagajanja otrok: pretirana trma, histerični izbruhi, razdražljivost, agresivnost do vsega in vseh, plahost in strahovi, pretirana ljubosumnost. Kažejo se kot: telesne težave (težave prehranjevanja, prebave in izločanja), slabe navade (sesanje prsta, grizenje nohtov, zibanje, škripanje z zobmi, masturbiranje, navijanje las na prst), težave v odnosih (samotarstvo, maltretiranje, zasmehovanje, so grobi, radi nagajajo, izzivajo). Normalno je, da imamo vsaj 10 konfliktov na dan.

Ocena otrokovega čustvovanja in vedenja. Postaviti si je potrebno cilje za odpravljanje težavnega vedenja. Določiti metode in dejavnosti ter po določenem obdobju evalvirati doseganje postavljenih ciljev. Ločiti moramo med težavo in motnjo. Težave ne ovirajo otrokovega razvoja in so prehodne narave. Motnja postane resna ovira za otrokov psihosocialni in osebni razvoj ter je moteča za okolje. Do 12. leta se motnje lahko korigirajo, kasneje pride do nevroticizma.

Vzroki za nastanek čustvenih in vedenjskih težav:

- zaostajanje v razvoju (otroci s posebnimi potrebami),
- nezadovoljene osnovne potrebe (otrokove stiske v družini),
- reaktivno pogojena motnja (krize, ki jih otrok doživlja),
- organsko pogojena motnja (hiperkinetični sindrom, MCD),
- omejevanje v okolju (vzgojna zanemarjenost, nevzpodbudno okolje, preveč zaščitniška vzgoja).

Ozadje težav.

Ko pride do izbruha stiske, je lahko otrok nemiren, moteč in agresiven in s tem izkazuje potrebo po pozornosti.

Če ob tem doživi negativno socialno izkušnjo, nerazumevanje in neuspešno iskanje pozornosti, pride do težav v komunikaciji.

Potrebe otrok: po ljubezni in sprejetosti; po varnosti; po uspehu in močnih področjih; po veselju, igri in zabavi; po svobodi (možnosti izbire); po uveljavljanju; po upravljanju materialne osnove življenja (delovne navade); po sreči (samouresničitvi).

Kako pomagati otrokom s težavami?

- nuditi čustveno podporo,
- sprejeti otroka, takšnega kot je,
- uravnotežiti sedenje in gibanje,
- umirjeno se odzivati na otroka,
- imeti dober osebni stik z otrokom,
- enoten pristop vseh.

Otroku omogočimo možnost pogovora vsak dan. Omogočimo mu izražanje in izpovedovanje težav skozi risbo in igro. Uporabljamo jaz-sporočila (npr. Tine/jezna sem/ker me prekinjaš/prosim počakaj) v komunikaciji. Upoštevamo otrokove slabe dneve.

Povzeto po predavanju Suzane Težak, pedagoginje, avtorice številnih člankov o nadarjenih otrocih, zaposlene v osnovni šoli.

Zapisala Esmira Behrić, svetovalna delavka